

Ett barnhem i Transsylvanien, norra Rumänien, en gråkall tisdag i februari 1997. Helena ser sitt barn för första gången och tänker ”fel barn”.

Utrustade med litet passfoto, bananer, festis och några leksaker väntar Helena och Morgan Andersson otåligt på att få möta sin son. Många långa års väntan på ett barn, ska äntligen få ett slut. När det väl började hända saker, så gick det undan.

– De ringde på tisdagen och sa att det var klart, och på söndagen var vi på väg. Det gick otroligt snabbt, säger Morgan.

Lång flygresa, 50 vådliga mil på dåliga vägar, incheckning på det stora, slitna, tomma hotellet; nu är det dags. Nästan tre år, 11 kg, 86 cm pojke dyker upp med en barnsköterska, men Helena inser först inte att det verkligen är Han, deras son. Spruckna läppar, tunnhårig, för stora kläder och skor. Tjugo minuter får de på sig denna tisdag, att bekanta sig med barnet som de ska ta med sig hem till Sverige och som ska bli deras. Trevande och varsamt närmar de sig den lilla tunna rädda pojken, försöker ingjuta trygghet, krama.

Helena och Morgan hade hoppats att få tala med en läkare om Anton och se sig om på barnhemmet. Ett hem där det bor 200 barn mellan noll och fyra år, med sju personer i personalen. Men dagen efter när de kommer för att hämta honom, går allting mycket fort. Alla frågor om vad han tycker om speciellt, ledtrådar om vem denne lille knatte är, blir hängande i luften.

– Av någon anledning så blev det jättstressigt. Av med hans kläder, på med dem vi hade med oss, alldeles för stora de med, ett snabbt avsked av en äldre kvinna som verkade stå Anton särskilt nära och då började han gråta för första gången, berättar Helena, själv rörd vid minnet.

De hade sett tolken stoppa i Anton något under tumultet när de gav sig av och när han somnar direkt i bilen får de veta att det var en halv sömntablett. Väl i Bukarest får Anton för första gången i sitt treåriga lilla liv vara ute i friska luften och träna sig på att gå utan för stora skor, utan att behöva knipa med tårna. Äta sig riktigt mätt. Känna lyxen i att inte behöva gå ibland utan få bli buren och rida på pappas axlar, leka med dörrarna och duscha i oändlighet i lägenheten som de hyr i en förort.

– Första gången han såg mig i badrummet i lägenheten, kom han fram och la huvudet mot mitt lurviga bröst och bara njöt, säger Morgan.

Hemma i Lerum i snöiga Sverige firar de först av allt Antons treårsdag stillsamt, men med presenter och tårta förstås, dagen efter hemkomsten. Sedan tar den nyblivna familjen det lugnt i en och en halv vecka, enligt instruktionerna, är tillsammans, åker pulka och inrättar sig.

– Men, längre än tio dagar kunde vi inte hålla oss, säger Morgan, vi ville ju att alla skulle få se honom!

Anton visar sig vara en glad pojke som har lätt för att få kontakt med andra. Ibland allt för lätt. En del energi måste Helena och Morgan lägga på att tala om för honom vilka gränserna för familjen är, så att han inte tyr sig till vem som helst. Vredesutbrott, stora, starka är något de lär sig hantera, tillsammans.

Något de var förberedda på var att många barn som adopteras i sen ålder regredierar. Det tog sig uttryck i att Anton som på barnhemmet hade gått på toaletten själv, nu behövde blöjor ett tag.

– Han testade våra gränser där med, men eftersom vi var införstådda med att det kunde bli så, var det inget större problem. Det gick ju över ganska snabbt också, säger Helena.

Han lärde sig svenska på tre månader. Det rumänska babyspråket byttes snabbt via leken, ut mot svenska ord.

– Det var verkligen inga som helst problem med språket. Vi satte ord på det vi upplevde och det verkade som han hade gott språköra för allt gick in. Han kallades för ”doctorac” på barnhemmet, ”lille doktorn”, det var nog för att han hade lätt för att uppfatta nya saker, säger Helena, som var hemma med Anton i ett och ett halvt år innan han började på dagis.

Han hade och har fortfarande, mycket spring i benen och Helena och Morgan tror att han under sina år på barnhemmet mest fått vara i sin säng.

– Så fort han kom ut blev han springsugen. På sommaren, när han fått sina första sandaler, var hans tår ständigt uppskrapade och det gick åt mycket plåster. Till och med inomhus efter han hade duschat och tagit på sig pyjamas var han tvungen att ta en springrunna. Till slut köpte vi en studsatta till honom och det var jättebra. Nu har han lugnat sig lite, men älskar fortfarande att röra på sig, säger Helena.

Första tiden präglades annars av Antons ”upptäckter”. Eftersom han inte under barnhemstiden varit utomhus alls, ville han nu undersöka allt som kom i hans väg. Han hade en alldeles egen blick; en vanlig sten kunde vara en fantastisk upplevelse som tog lång tid att utforska.

- Alla promenader tog gôrlång tid, säger Helena.

Anton är i dag snart 9 år och går i tvåan. En tusenkonstnär som bygger gitarr med pappa, rider på islandshästar och funderar på att börja köra motorcross. En trygg, livlig spelevink, med många kompisar och åtskilliga järn i elden. Han har en glupande aptit, både på maten och på resten av tillvaron. Lång för sin ålder, ikapp med allt, jämbördig sina jämnåriga. Han är bra på att lyssna, lösa problem, är vetgirig och har talets gåva.

Föräldrarna Anderssons råd till adoptivföräldrar som får barn som lite äldre, är att de måste ha oändligt mycket tålamod. Antons vredesutbrott var tålamodsprövande, och separationer är än

i dag besvärliga. Det är svårt att lämna honom till andra, och han är extra känslig vid avsked.

- Fortfarande får vi vinka och vinka när vi släpper av honom på skolan, säger Helena och Morgan.

Att verkligen njuta av väntan på barnet är ett annat råd. Mycket av litteraturen och informationen till blivande adoptivföräldrar är väldigt problemorienterad, tycker de. Bra med information om vad som kan inträffa, men vilken nybliven förälder orkar oroa sig för vad som eventuellt händer i puberteten...

- Vi fick det rådet själva, att njuta av väntan på barnet, köpa kläder och annat och verkligen glädjas, och det vill vi dela med oss av, säger Helena och Morgan.